

פרוטוקול מס' ~~107~~ 127

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, מיום
ד' כ"ג בסיון תשל"א (16.6.71), בשעה 8.00.

נכחו:

חברי הוועדה:

י. גולדשמידט - היו"ר
ש. פרידמן
א. ארידור
מ. ביבי
מ. בן-פורח
ח. טובי
ג. האוזנר
י. ה. קלינגהופר
א. אנקוריין
פ. אביזוהר
ש.ז. אברמוב
ד. ארזי
ב. הלוי

מוזמנים:

פרופ' א. ידין - משנה ליועץ המשפטי לממשלה
מר גוברמן - משרד המשפטים
מר רוחם - משרד הפנים
מ. רוזנבלט - משרד הפנים
א. שפט - משרד הפנים

מזכירת הוועדה:

גב' ר. מלחי

רשם:

א. סירי

סדר-היום:

1. חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וכהונתו)
2. חוק לתיקון פקודת זכותיוצרים (מס' 3)

1. חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וכהונתו)

היו"ר י. גולדשמידט: אני פותח את הישיבה.

נתחיל היום בטיפול בהצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וכהונתו), שהועברה אלינו על-ידי הכנסת הששית בחוקף חוק הרציפות. אני מבין שזה"כ בן-פורת, כמי שהיה אחד ממגישי הצעת החוק, רוצה לפתוח בהסבר כללי.

פ. בן-פורת: כבר דשנו בהצעת חוק זו זמן רב. ועדת משנה עבדה על חוק זה שנתיים, בני להכינו לקריאה ראשונה, ולאחר מכן גם מליאת הוועדה דנה בו במשך כשנה. קשה לי לחאר לעצמי מה עוד ניתן לחדש פרט לאותו סעיף הדין בבחירת ראש הרשות בסיבוב אחד או בשני סיבובי בחירות. אני מניח שלסוגיה זו נצטרך להקדיש את עיקר הדיון.

ח. טובי: האם במשך הזמן לא השתכנעת שיש להוריד את ההצעה מסדר-היום?

פ. בן-פורת: השתכנעתי בהיפך מזה גם בעקבות פסק-הדין של בית-המשפט העליון בעקבות הדחת ראש עיריית רמלה, כאשר הוגשה תביעה לפסול את ישיבת המועצה. בית-המשפט אמנם לא פסל את הישיבה, אבל אמר כמה דברים שמן הראוי לזכור אותם. כגון: "חבר מועצה אינו קשור בטבורו למפלגתו... ענין כזה נחוק כולו למצפוננו של האדם כמתן קולו לאדם לכהונה זו או אחרת... משטר דמוקרטי תקין מפקיד את השלטון בידי נבחרים ולא בידי מרכזי המפלגות... אין לשלול מהנבחר את הזכות לשנות את נאמנותו המפלגתית, אלא מתוך מניעים פסוליים." ועוד שואל פסק-הדין, האם הממשל, כלומר הממשלה והכנסת, טרם מצאו לנכון למצוא לשאלת ההדחה פתרון נאות בדרך של חיקוק החוק מתקופת המנדט? והוא מציין את העובדה, שאף בחתיקה הישראלית המקורית הנוגעת לרשויות המקומיות לא נדרש עד היום רוב מיוחד להנעת גלגלי הדחתו של ראש הרשות וסגניו.

לאור ההדחות שהיו בשנתיים האחרונות, המצב החמיר לעומת מה שהיה עד סוף 1969. לכן משוכנע אני שיש לדון ולקבל את החוק הזה ככל האפשר מהר יותר.

י. ארידור: לפני תחילת הדיון חושבני שמן הדין להזמין את מר פנתס רוזן, שהוא שותף להצעה, לומר את דעתו.

פ. בן-פורת: הצעה מועילה בהחלט.

היו"ר י. גולדשמידט: אבל זה לא צריך לעכב את הדיון.

י. ארידור: אני חושב שזה כן צריך לעכב את הדיון.

היו"ר י. גולדשמידט: אם אתה מעלה זאת כהצעה, היא מונחת לפני הוועדה ונצטרך להכריע.

י. ארידור: אני משאיר זאת לשיקול דעת היושב-ראש.

ש. פרידמן: אמנם קיים חוק הרציפות, אבל אני, כחבר-כנסת חדש, שלא היה בכנסת הקודמת, מבקש הסבר

קצת יותר רחב על החוק.

י. אריזו ר:

ברצוני לחזק את הערתו של הה"כ פרידמן.
הבעיה מאד טובה. זוהי מהפכה במיבנה
הרשות המקומית, ואי-אפשר להגיד: מפני שדנו בזה שנתיים בכנסת הקודמת
לא צריך לדון עכשיו. להיפך, זה רק מוכיח שהדברים מסובכים, ואל לנו
לעשות דבר-מה נחפז שאחר-כך נצטער עליו. חברי הוועדה שלא השתתפו
באותם דיונים מן הראוי שילמדו את הענין כראוי. מהצטוטים שהביא
הה"כ בן-פורת מדברי בית-המשפט העליון אינני רואה שביח-המשפט סבור
כי פתרון הבעיה טמון בבחירה אישית של ראש הרשות. היו מקרים רבים
כאשר בית-המשפט דן בענין הכלנתריזם, אבל הוא לא אמר שפתרון הבעיה
בבחירה ישירה של ראשי הרשויות המקומיות, אלא שיש לבחור באנשים
מתאימים למועצות המוניציפליות. יש פסקי-דין רבים בענין זה, ואני
חושב שמן הראוי כי הוועדה תבדוק את הערכות בית-המשפט בנושא זה.
לכן אני שותף לדעתו של הה"כ פרידמן. שהבעיה הזאת טעונה לימוד באופן
יסודי. דווקא אותם חברי ועדה שדשו בנושא, כדברי הה"כ בן-פורת, במשך
למעלה משנתיים, אינם צריכים לדהוש לעצמם יתרון כלפי יתר חברי הוועדה
שאינם בקיאים בסוגיה. אני חושב שמלבד יוזמי החוק - כלומר הה"כ בן-פורת
ומר פנחס רוזן - יש לשמוע את נציג משרד המשפטים, נציג משרד הפנים,
נציגים של הרשויות המקומיות ואף אנשים מהאוניברסיטאות.

ג. האוזנר:

אני מבין לרצונם של חברי-הכנסת שלא
השתתפו בסיבובים הראשונים - ובענין זה
היו שתי ועדות משנה: אחת בראשותו של הה"כ ישעיהו ואחת בראשותו של
הה"כ צדוק - לתרום את תרומתם לבירור הזה. אולם עליהם להבין גם את
הצד השני. הצעה זו הוצעה לראשונה בכנסת השלישית. בדיוק מאותם
טעמים שמעלים חב"ב פרידמן, נארידור היא לא הגיעה לבירור - מפני שכל
פעם הדיון נמסך בגלל העובדה שהענינים השונים ויש בהם חידוש. תמיד
מתווסף דם חדש לוועדה - דבר שהוא טוב - ומעולם לא נוכל להתקדם אם
נצטרך לחזור תמיד לנקודת הזינוק הראשונה.

אני מבקש שנמצא איזו דרך ביניים, אשר
תספק את הדרישות הלגיטימיות של חברי-הכנסת החדשים, אבל יחד עם זאת
לא תשים לאל את העבודה שכבר נעשתה ולא תגרום חיסכול לאותם חברי ועדה
שעסקו בנושא פעמיים. (מ. בן-פורת: שלוש פעמים, מפני שהיה דיון גם
במליאת הוועדה).

אני מלא הערכה לחברי-הכנסת החדשים על
רצונם לתרום את תרומתם, אבל יחד עם זאת אינני מאמין שאפשר למצוא
הרבה נקודות ראות חדשות ונוספות שלא הועלו בשלושת הסיבובים שהיו עד
כה. לא הייתי חוסם לפני החברים החדשים להעלות את טיעוניהם, אבל
אל נלך בדרך שנחטיל סיבוב שלישי או רביעי. הבה נפנה לפרוטוקולים,
ואם יש דברים חדשים להשמיע - נשמיע אותם.

אני יוצא מתוך הנחה שאין כוונתם "להרוג"
את החוק על-ידי סחבת. אם הכוונה היא לתרום תרומה - יש פרוטוקולים.
אמנם זו טרחה, אבל יהיה מאד לא נעים לאותם חברים שהיו שותפים לדיון
שלוש פעמים לחזור ולטחון אותם דברים מחדש. לכן אני מציע למצוא
פרוצדורה קצת מקוצרת לדיון. נדמה לי שנשארו שניים-שלושה דברים
בסיסיים להכרעה. כל השאר נתחוויר. נתרכז באותן סוגיות יסודיות.

אני חושב שיהיה זה ביזבוז זמן להזמין
שוב אנשים להשמיע דעתם לפני הוועדה. כי את מי לא שמענו? שמענו
את ראשי הערים, שמענו את נציגי השלטון המקומי, שמענו כל מי שאפשר
היה לשמוע. אם עקרון הרציפות פתויב אותנו, הוא חל גם על הצעה זו,
ואני מתנגד בהחלט שנחטיל בבירור מחדש, כאילו לא נעשתה עבודת הכנה.

ח. טרבי:

אני מבין שזהו בירור פרוצדורלי בשאלה
אין נטפל בהצעת החוק. היות והה"כ
בן-פורת הביא כמה ציטטות מפסק-הדין על רמלה, כתמיכה בהצעת החוק,
אני החרשמתי אחרת לגמרי מציטטות אלה. כי למעשה בית-הדין דחה את
הטענה של בחירת ראש עיר לא לפי תכתיב רכזי המפלגות. עובדה היא.

שראש עירייה רמלה נבחר בניגוד לדעת רכזי המפלגות, ובית-המשפט דחה את הערעור על בחירתו ואישר אותה.

פ. בן-פורת: הצעת החוק באה להוציא את רכזי המפלגות מהתמונה.

ח. טובי: זה רק מחזק את גישתי - וגישת חברי-כנסת רבים - שאין צורך בחוק זה.

אולם מאחר והצעת החוק עברה בקריאה הראשונה, ואחרי שהוחל עליה חוק הרציפות אני מבין את גישתו של תה"כ האוזנר. לא נוכל לשנות הליכים בעבודת הכנסת. אך אם הכנסת הששית נהגה בחוק זה כפי שנהגה, ודנה בו כמעט בכל תקופת כהונתה בלי להביאו לגמר - אין זה מקרה. היו סיבות כבדות-משקל מדוע הכנסת לא סיימה את עבודתה. האם בגלל זה צריך להעניש את הכנסת השביעית ולהגיד: עתה עליכם לגמור את הדיון מהר? ההסטוריה של החוק הזה רק מחזקת את הטענה שהכנסת השביעית הייתה לבדוק את החוק. להחליט אליו בכבוד-ראש ולדון בו לא בחיפזון.

לכן אני מציע שגישתנו לחוק תהיה גישת של בדיקה יסודית. חוק הרציפות בוודאי איננו מחייב את חברי-הכנסת החדשים. אשר אינם יכולים לקלוט אוטומטית כל מה שהיה בכנסת הששית. יש להזמין לוועדה לא מתח ראשי ערים, אלא צייגי איגוד ראשי ערים, כלומר אנשים שעוסקים בחיים המוניציפליים. נשמע דעתם וניגש לבירור החוק. על כל פנים, לפני שנחיל לדון בפני החוק עלינו לשמוע הוות-דעת על החוק כולו.

ר. ארזי: אינני יכול לומר שאינני מכיר את הדיון שהיה בכנסת הששית. אולי דווקא משום שאני מכיר אותו אני סבור שחברי-הכנסת שלא היו בכנסת הששית צריכים ללמוד את הסוגיה הזאת. משום שהיא כה קשה ומדובר בה בריפורמה כהרצינית, עד כי לא רק כנסת אחת אלא שלוש כנסות לא יכלו לקבל את החוק. האם הכנסת הששית לא קיבלה את החוק משום שהייתה סחבת? לא. החוק לא נחקל נוכח חלוקי-דעות יסודיים בקשר לסעיף 8, ועוד לא היה תקדים בכנסת שיוגש לה חוק. אחרי קריאה טרומית, ובו סעיף אחד עם שתי גרסאות, והכנסת לא חכרע בענין זה אלא העביר את החוק כפי שהוא להכנתו לקריאה שניה ושלישית. האם לא בזה טמונה עיקר הסיבה מדוע החוק לא נחקל בכנסת הששית?

מה נובע מזה? שברגע והחוק מגיע מחדש לכנסת השביעית, זו קשורה רק בדבר אחר: שהחוק לא יעבור עוד הפעם קריאה טרומית אחרי שהוחל חוק הרציפות.

כאן אני רוצה לומר משהו על חוק הרציפות. חושבני שזהו אחד החוקים האומללים שהכנסת קיבלה. דבר זה כבר נאמר לא רק על-ידי אלא גם על-ידי חברי-כנסת אחרים, שנוכחו לדעת שהרציפות איננה נותנת הרבה. פנסי שאם חוק לא מחקל בכנסת מסוימת, בדרך-כלל יש סיבה מהותית לכך.

לדעתי יש להתחיל את הדיון בחוק בשמיעת הרצאתו של נציג משרד הפנים, אשר יציג לפנינו את הבעיה ויאמר לנו אין נוהגים נוכח המציאות של שנת 1971.

פ. בן-פורת: אין זו הצעת משרד הפנים.

ר. ארזי: לאחר שמיעת הרצאתו של נציג משרד הפנים נחליט על הפרוצדורה: האם להזמין את מר פנקס רוזן. האם להזמין את נציגי השלטון המקומי. וכו'. אני חושב שהקביון המדלמנטרי אומר שיש לאפשר לימוד הבעיה מחדש, ויחד עם זאת אני מסכים עם תה"כ האוזנר שאיננו צריכים לנהוג בסחבת בבירור הענין.

א. אנקוריון:

אני חושב שכחברי ועדה עלינו להשתחרר מגישתנו לעצם העניין ולמלא חובתנו כחברי ועדה. הבה נראה את הדבר בפשטותו: היתה יזמה פרטית של חברי-כנסת, היה דיון טרומי, ההצעה הוכנה לקריאה ראשונה, הקריאה הראשונה נתקיימה בכנסת הששית ובכנסת השביעית הוחל חוק הרציפות.

י. ארידור:

יש מקום להחזיק על פירוש חוק הרציפות.

א. אנקוריון:

אני חושב שהדבר פשוט מאד: ממשיכים מהמקום בו הכנסת הקודמת הגיעה אליו.

דובר כאן על כך שיש ללמוד את החוק. זה מובן מאליו. כל חוק סעון לימוד. אני מרשה לעצמי לומר, שיש תוקים. שאנחנו עוסקים בהם, שהלימוד בהם הרבה יותר כבד ומסובך מאשר חוק זה. כי חוק זה מבוסס על עקרון פשוט: מציעים בחירה ושורה של ראשי רשויות במקום השיטה הנהוגה כיום. אדם יכול להיות בעד, או יכול להיות נגד, אבל עצם העניין ברור.

לדעתי, עלינו לכבד את עקרון החלטת הרציפות ולהתחיל מאותו שלב בו החוק הועבר אלינו. עם זאת, אינני מרחיק לכת ואומר, שהיות וחלוקי-הדעות היו רק בנוגע לסעיף 8, הבה נדון רק בסעיף זה. אני סבור שבהצעת חוק זו יש לנהוג כבכל חוק אחר שמועבר אלינו להכנתו לקריאה שניה ושלישית.

אשר לשאלה של לימוד והכנה, אני בדעה שמן הראוי כי תהיה הרצאת פתיחה. במקרה זה הרצאת הפתיחה לא צריכה להנתן על-ידי נציג משרד הפנים, מפני שזו לא היתה הצעת הממשלה או משרד הפנים. גם אינני סבור שיש להרטיח את מב פנחס רוזן, גם מחמת גילו וגם משום שאין לי ספק כי דעתו מיוצגת היטב על-ידי חה"כ האוזנר. המציע השני, חה"כ בן-פורת, נמצא בוועדה, והוא תמיד יכול לתת הסברים. אבל היות ועבודת ההכנה האחרונה עשתה ועדת משנה בראשותו של חה"כ צדוק, הייתי מציע שהפתיחה תינתן על-ידי חה"כ צדוק או על-ידי חה"כ בן-פורת וחה"כ צדוק.

אשר להזמנת ראשי ערים, היות ויש הרבה עמודי פרוטוקול, והדעות הושמעו כבר בוועדה, אני מציע שניפנה לפרוטוקולים וכך נוכל לעמוד על מיגוון הדעות שהושמעו. אחר-כך נתחיל לדון בסעיפים.

ג. האוזנר:

ז.א., כל מה שנעשה עד עכשיו - לא חשוב.

א. אנקוריון:

האם הצעתך היא שנדון רק בסעיף 8?

ג. האוזנר:

לא. הצעתי היא שנדון בכמה דברים שנשארו להכרעה, לאחר שכל יתר הדברים התלבנו.

י.ה. קלינגהופר:

אחייחם לבעיית הרציפות. לפי חוק הרציפות, אם הוחלה רציפות הכנסת הנבחרת ממשיכה בדיון מאותו שלב אליו הגיעה הכנסת היוצאת. במקרה זה השלב האחרון בכנסת היוצאת היה הקריאה הראשונה. לא היה שום דיון בוועדה אחרי הקריאה הראשונה. לכן, אם לפרש את החוק פירוש דבקני, צריך להתחיל בדיון כפי שמתחילים בכל חוק אחר שעובר אלינו אחרי הקריאה הראשונה בכנסת.

אולם כאן מדובר לא רק בחוק הרציפות, אלא גם בהצעת חוק פרטית, ויש שילוב בין השניים. זה המקרה הראשון בתולדות הכנסת שהרציפות הוחלה על הצעת-חוק פרטית. החוק מאפשר זאת, אם כי המונופול להציע רציפות הוא בידי הממשלה.

הה"כ ארזי הביעה אכזבה מחוק הרציפות.
בוודאי שיש מקום לבקרו, אבל לפחות חוסכים את הקריאה הראשונה.
שנית, כאשר המדובר בהצעת חוק פרטית - חוסכים את כל הדיון המוקדם.

חוק הרציפות אינו עחיק ימים. הפרקטיקה
שהיתה נהוגה, עד כמה שזכור לי, על-ידי היושב-ראש הקודם, במקרה
שהחוק הוחל על איזו הצעת חוק, היתה להתחיל את הדיון בסעיף הראשון
תוך כדי פניה לחברי הוועדה שיתחשבו בכך שהיו כבר דיונים קודמים
ושלא יתייחסו לחוק כאל מאטריה חדשה לגמרי. החברים נחבקשו לומר
דברים שאין בהם משום חזרה על דיונים שהיו כבר. כמובן שאין זה
מחייב. אני חושב שאפשר למצוא דרך בין שתי האפשרויות המנוגדות -
לדון רק בסעיף 8 או לקיים דיון מעמיק ומקיף, ללא התחשבות במה שהיה
בעבר. אני מקווה שהיושב-ראש יצליח למצוא את הדרך האמצעית המגשרת
בין שני הקצוות.

הינו"ר י. גולדשמידט: כאשר מטרתי את רשות הדיבור לחה"כ בן-פורת
בראשית הישיבה, קיוויתי שהוא ישא מעין
הרצאת-פתיחה. אני מצטער שחה"כ בן-פורת לא מצא לנכון לעשות זאת.
כמובן שאין זה מקפח את זכותו, כאחד המציעים של החוק, לומר דברים
על המניעים ועל הרקע, ואין הוא מוגבל לעשות זאת, כפי שימצא לנכון.

אשר להצעה להזמין את מר פנחס רוזן.
כאשר נפתח הדיון בבכנסת הששית מר רוזן כבר לא היה חבר-הכנסת. נשאלה
אז השאלה מה דינה של הצעת-חוק פרטית כאשר המציע איננו כבר חבר הכנסת.
שאלה זו נפתרה בכך שאמרו, שהיות ואחד מהמציעים הוא חבר הכנסת הששית
אפשר להסתפק בכך. זה לא אומר דבר לגבי השאלה אם הוועדה רוצה לכבד
או להתכבד בהזמנתו של ד"ר פנחס רוזן, כדי שיאמר משהו לצד העקרונות
של העניין. אני אישית נוטה כן לעשות זאת. אולם היות ובעניין זה יש
שתי דעות בוועדה, הייתי רוצה שהות לשקול זאת, מפני שאין זה יפה
להכריע בעניין זה בהצבעה.

בהמשך לדברים ששמענו ושאנחנו עומדים לשקול
מפי חה"כ בן-פורת, אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה, שבמידה ומועלית
בהקשר זה שאלת הכלנתריות, הרי בכנסת הששית היו שתיים או שלוש הצעות
חוק בקשר לכלנתריות, אך ועדת החוקה לא הסכימה בזמנו לשלב את הדיון
בהצעות אלו עם הדיון בחוק הנדון, מפני שאמרה שאלה שני נושאים שונים.
אנחנו נשמע מחה"כ בן-פורת באיזו דרך יילך בהסברת המניעים והשיקולים
שהיו לו לגבי החוק הנדון.

כמה מלים לגבי שאלת הרציפות וצורת הדיון.
חוק הרציפות הוא בן שלושה סעיפים כאשר הסעיף הרלבנטי לענייננו הוא
סעיף 3, לאמור באיזו מידה עלינו להכנס לדיון יסודי או לא. לשון הסעיף
היא: "לא הוצעה הצעה כאמור בסעיף 2 או שהוצעה ונדחתה על-ידי הכנסת,
תמשיך הקצסת הכנסת, בוועדה שהצעת החוק היא בתחום ענייניה ובמליאה,
לדון בהצעת החוק מן השלב שאליו הגיעה הכנסת היוצאת ותנהג בדיונים
שנחקיימו בכנסת היוצאת כאילו היו אלה דיונים שלה". דהיינו, אין אנו
חוזרים לדיון המוקדם אלא ממשיכים בדיון לאחר שהחוק הועבר אלינו
בקריאה ראשונה, ונוהגים בחוק זה כפי שנוהגים בכל חוק אחר שמועבר
אלינו לאחר הקריאה הראשונה.

לגבי טיפול בהצעות חוק של חברי הכנסת נאמר
בתקנון, שלאחר שהצעת חוק פרטית הועברה לוועדה הנוגעת בדבר, תינהג זו
בהצעת החוק לפי סעיפים 92 ואילך, הדנים בטיפול בהצעות חוק של הממשלה.
סעיף 93 אומר: "הוועדה רשאית להציע תיקונים בהצעת החוק ככל שיראה
לה, ובלבד שתיקונים כאלה לא יחרגו מגדר הנושא של הצעת החוק; היתה
הצעת החוק תיקון לחוק קיים, רשאית הוועדה להציע תיקונים שאינם חורגים
מגדר הנושא של הצעת החוק, אף אם הם נוגעים לסעיפים של החוק שאינם
זכורים בהצעת החוק".

זה כל מה שיש לומר מבחינת רציפות החוק.
אנחנו עומדים בקריאה הראשונה, ולאלה שרוצים להרוויח זמן חוק הרציפות
בכל-זאת חסר את כל הדיון הטרומי, שמסחכם במאות עמודי פרוטוקול.
זו בפירוש התקדמות לגבי אלה הרוצים לקדם את קבלת החוק.

עם זאת הרכב הוועדה נשתנה באופן מהותי.
חשעה ח חברי ועדה היו לא היו חברי הוועדה בכנסת הששית. זה כמעט
90% מהוועדה כולה. אולי אפשר לשכפל את הפרוטוקולים ולהמציא אותם
לכל החברים, אבל אין ז.א. שאין לחברי הוועדה החדשים רצון משלהם.
ולמרות החסכון הניכר של כשלוש שנות עבודה עד לקריאה הראשונה, אין
לקפח את זכותה של הוועדה בהרכבה הנוכחי לדון בסעיפים כפי שהיא דנה
בכל חוק אחר, בהתאם לסעיף 93 של התקנון.

לכן, אפשר לקבל את רוח הדברים שהשמיע
חה"כ קלינגהופר בסיום דבריו, כאשר דיבר על דרך אמצעית בין שתי
דרכים קיצוניות. אני רוצה לקוות שכולנו רוצים בזה.

ר. ארזי:
אני מבין שגם ההצעה לשמוע את נציג משרד
הפנים טובא בחשבון.

היו"ר י. גולדשמידט:
בזה אין כל ספק. נציגי משרדי הממשלה
הנוגעים בדבר משתתפים בכל הדיונים.

פ. בן-פורת:
ברגע שהממשלה סמכה ידה על החוק והפעילה
את חוק הרציפות יכול להשמע מטעמה רק קול
אחד. אין הממשלה יכולה להופיע כאן בשתיים-שלוש דעות.

היו"ר י. גולדשמידט:
משרד הפנים דרוש לנו כמשרד היודע את
הפרקטיקה בשטח זה וכמונה על ביצוע
החוק. אני מניח שהוא לא ינקוט עמדה לגבי עצם החוק - אם החוק רצוי
או לא.

פ. בן-פורת:
הוא עשה זאת בעבר והיה נגד החוק מההתחלה
ועד הסוף. עתה אין לו הזכות הזאת.

היו"ר י. גולדשמידט:
אם הממשלה הציעה להחיל על חוק זה את עקרון
הרציפות, והכנסת הסכימה לכן, אין זה
אומר שהכנסת מחייבת את הוועדה להביא את החוק כמות שהוא.

ר. ארזי:
גם אין זה אומר שהממשלה חייבה את הכנסת
לקבל את החוק כמו שהוא.

פ. ביבי:
אני חושב שחוק זה לא במקרה מעורר בתלונת
כזאת, כי זהו חוק פוליטי ממדרגה ראשונה.
לא במקרה נגדר החוק חור כהונת כמה כנסות. אולם עברנו דרך ארוכה עם
החוק הזה והוא הגיע אלינו כפי שהגיע. עלינו להתייחס עתה אליו כאל
כל חוק שמועבר אלינו לאחר הקריאה הראשונה. צריך להתחשב בעובדה
שכ-50% מחברי הוועדה הם חדשים, ואני מבין לרצונם להכיר את החוק.
לכן, בל נתייחס בחשדנות איש כלפי רעהו, ונצא מחוץ הנחה שאם הדרוש
אנחנו חייבים לעשות זאת המיותר אין צורך לעשות.

א. ידין:
ברצוני להתייחס לנקודה אחת שעורר חה"כ ארזי.
הוא אמר שלא היה רוב בשביל החוק הזה.
שאלמלא כן היה מתקבל. אולם החוק הועבר לוועדה בכנסת הששית לא בהחלטה
של מיעוט. אמנם הוא לא עבר את כל הקריאות, אבל הקריאה הראשונה
וההחלטה להעביר אותו לוועדה לא נתקבלו על-ידי מיעוט.

ג. ארזי:
אני אפרתי שעוד לא היה תקדים כי חוק יועבר לוועדה אחרי הקריאה הראשונה כאשר סעיף אחד מופיע בשתי גרסאות.

א. ידין:
לא התייחסתי לנקודה זו. אני חושב שיש לכך משמעות נוספת: הזמן לדבר נגד החוק בתור שכזה - חלף.

אשר לחוק הרציפות. לשון החוק היא לשון של ציווי. לאמור, משהוחל חוק הרציפות על הכנסת לנהוג כך וכך, ואני מבין שהכנסת השביעית תתייחס לחוק כאילו השלב הקודם, שעבר בכנסת הששון, עבר בכנסת השביעית. איש אינו יכול לטעון - וגם לא טען - שיש להתחיל עוד הפעם עם הקריאה הטרוםית. יכולה להיות טענה הפוכה: היות והיתה כבר קריאה טרוםית מפורטת ועניינית על כל סעיף וסעיף, כי אז אין צורך לחזור על כך בקריאה הראשונה. אולם מבחינה פורמלית טענה זו אינה חופסת, והמצב הוא שיש לדון בהצעת החוק כפי שדנים בכל הצעת חוק שהגישה הממשלה.

אשר לענין חלופי הגברי בתוך הוועדה או בכנסת. כאשר נחקבל חוק הרציפות ידעו שהברי' בנסח או חברי ועדה עשויים להתחלף, ובכל זאת קבעו מה שקבעו. כלומר, למרות שהכנסת היא חדשה, למרות שיש חברים חדשים, בה ובוועדותיה, מצויים עליה להמשיך בדיונים מאותו שלב אליו הגיעה הכנסת הקודמת.

א. ארידור:
אני שואל, האם בכלל חוק הרציפות חל במקרה זה? המיבה היא, זוג במספר 3 לחוק הרציפות נאמר, שהרציפות חלה לגבי דיון בוועדה שהצעת החוק היא בתחום ענייניה". אינני מערער על חוק הרציפות, אלא אני שואל: האם הוא חל במקרה זה? כי כאשר אנחנו בודקים את תחום ענייני הוועדות ברור שנושא זה אינו בתחום ועדת החוקה, אמנם יש החלטה מפורשת של מליאת הכנסת להעביר את הצעת החוק לוועדת החוקה ולא לוועדה אחרת - ועל החלטה זו איננה מערער. אולם מלשון סעיף 3 של חוק הרציפות נובע, שאפשר להתחיל את חוק הרציפות רק כאשר יש החלטה להעביר את הצעת החוק לוועדה שהחוק הוא בתחום ענייניה. משום שבדרך-כלל יש שתי אפשרויות: יש אפשרות להעביר את החוק לוועדה שהוא בתחום ענייניה, ויש אפשרות להקים ועדה מיוחדת לנושא מסוים. בא המחוקק ואמר באופן ברור: כל ענין חוק הרציפות אינו חל על ועדות מיוחדות.

טענה זו מתחזקת לאור עיון בסעיף 12 של תקנון הכנסת הדין בוועדות הקבועות וענייניהן. סעיף זה פותח במלים: "ואלו הן הוועדות הקבועות ותחומי ענייניהן". כלומר, הביטוי "תחום ענייניה" איננו מקרי. בסעיף 12(א) (5) של תקנון הכנסת נאמר: ועדת הפנים: שלטון מקומי וכו'. מכאן שהחוק הנדון הוא בתחום העניינים של ועדת הפנים ולא ועדת החוקה. אני מקבל את זכותה של מליאת הכנסת להעביר את החוק לוועדת החוקה למרות שהוא אינו בתחום ענייניה, אולם כיוון שהיא עשתה זאת חוק הרציפות אינו יכול לחול על חוק זה. אני מעמיד את השאלה הזאת לבדיקה: האם יש לנו זכות להמשיך בדיון בחוק בצורה של רציפות. יתכן ואנחנו יכולים לדון בהצעה הכחולה, אך מבלי להתחשב במה שקרה קודם.

פ. אביזרהר:
לדעתי לא קיימת כאן כל שאלה. חוק זה הוא כן מעניינה של ועדת החוקה, משום שכל חוק קונסטיטוציוני הוא מעניינה של הוועדה הזאת. לפי הגדרתי חוק קונסטיטוציוני הוא חוק הקובע את סדרי הממשל במדינה, והשלטון המקומי הוא חלק מובהק של הממשל.

א. ידין:
אינני מבין מדוע חת"כ ארידור אומר שאפשר לדון בהצעת החוק הכחולה אם לדעתו חוק הרציפות איננו חל במקרה זה. אז התוצאה תהיה שאיננו יכולים כלל לדון בהצעת החוק.

אמנם חלוקת תחומי הוועדות מופיעה בסעיף 12 של התקנון, אולם המציאות לא מתאימה כל-כך לזה. לגבי ועדת החוקה כתוב: חוקת המדינה; חוקי יסוד; חוקים וסדרי משפט. כידוע לכם אנחנו עוסקים פה בחוקי תעבורה, בחוקי הגנת הדייר ובכל מיני נושאים שונים. איש עוד לא טען, שעלול להתברר כי עבודת הוועדה בנושאים אלא היחה לשווא.

י. ארידור:
גם אני לא טענתי זאת. לדעתי החלטת הכנסת להעביר את החוק הזה לוועדת החוקה היא חוקית וחופסת. אולם בגלל החלטה זו לא חל אותו חלק של המשך הרציפות המתחשב בדיון הקודם. הוועדה יכולה לטפל בחוק - אבל לא בהתחשב לדיון הקודם.

א. ידין:
או שחל חוק הרציפות או שאיננו חל. אני מתייחס לחוק זה כפי שהתייחס אליו הה"כ אבוזוהר. חוק זה היה בדיון טרומי בוועדת החוקה. איך הוא הגיע לוועדת החוקה בבכנסת הששית - אינני יודע; איך הוא הגיע לוועדת החוקה בכנסת השביעית - אני כן יודע. מפני שבסוף הקריאה הראשונה החליטה הכנסת להעביר את החוק לוועדת החוקה. לכן היה החוק מונח על שולחן הוועדה הזאת. באה הכנסת והחליטה על רציפות. התוצאה היא שהענין נמשך איפה שהיה מונח.

מדוע הוכנסו לחוק הרציפות המלים "בתחום ענייני"? אני חושב שהכוונה למקרים כאשר החוק הועבר לוועדה משותפת. למשל, שכבר לא קיימת, או אם הכנסת השביעית הייתה מחליטה על חלוקה אחרת של הוועדות. אבל אם החוק הועבר לוועדת החוקה עוד לפני שהתעוררה שאלת הרציפות, והדבר נעשה באורח חוקי, לי נדמה שגם אם החוק אינו בתחום ענייני הוועדה שום שאלה לא תתעורר לאחר מכן. שאלת תחום הענייני יכולה להתעורר, לדעתי, רק אם אין "אבא" לחוק וצריך לחפש "אבא".

ש. ז. אברמוב:
אני רוצה להתייחס לטיעון של הה"כ ארידור. לדעתי תחום הענייני של כל ועדה נקבע על-ידי אחד משני גורמים אלה: א) התקנון של הכנסת; החלטת מליאת הכנסת. לאמור, התקנון קובע את חלוקת תחום ענייני הוועדות בדרך-כלל, אולם מליאת הכנסת חמיד זכאית לסטות מהתקנון ולקבוע שחוק מסויים, למרות שהוא נובע לוועדה מסויימת, יידון בוועדה אחרת.

א. ידין:
זה אפילו כתוב בתקנון עצמו.

ש. ז. אברמוב:
ז.א., יש שתי אינסטנציות המחליטות לאן עובר חוק מסויים: התקנון או החלטת מליאת הכנסת. בין שתיים אלו החלטת המליאה עדיפה, משום שהיא אומרת: למרות שבתקנון כתוב כך וכך אני מחליטה אחרת. זהו מה שקרה בכנסת הששית: מליאת הכנסת החליטה להתעלם מהתקנון ולהעביר את החוק לוועדת החוקה. מאותו רגע חוק זה הפך להיות בתחום ענייני הוועדה.

י. ארידור:
דעתי היא שהוועדה הזאת חייבת להמשיך לטפל בחוק מכוח תקנון הכנסת הקובע בסעיף 92 "הוועדה תדון בהצעת החוק שהועברה אליה על-ידי הכנסת". עם זה אי-אפשר להתווכח. מה שטוען הה"כ אברמוב הוא, שהחלטת המליאה להעביר חוק מסויים לוועדה עשויה לשנות את תחום ענייני הוועדה בתוקף עצם אקט ההעברה. ואילו לדעתי, החלטת מליאת הכנסת להעביר חוק מסויים לוועדה גוררת אחריה חובת הוועדה לדון בחוק, אולם אין בה משום שינוי בתחום ענייני הוועדה. אתן לכם דוגמה ברורה: נניח שיש שתי הצעות הדנות בענייני של השלטון המקומי; הכנסת מחליטה להעביר הצעה אחת לוועדת החוקה והאחרת - לוועדת הפנים. אי-אפשר לטעון שבהחלטתה זו שינתה הכנסת את תחום הענייני של שתי הוועדות הללו. לכן, הטיעון

של חה"כ אברמוב רק מחזק את טעונו, שחחום ענייני הוועדה הוא דבר אחד והעברה לוועדה שלא בחחום ענייניה הוא דבר שני. אני מתחזק איפוא בדעתי, שלמלים האלה בחוק הרציפות, "בחחום ענייניה", יש משמעות.

לדעת פרופ' ידין, הפירוש שלי מונע אפשרות של החלת חוק הרציפות. זאת לא הצעתי. בסעיף 3 לחוק הרציפות נאמר: "לא הוצעה הצעה כאמור בסעיף 2 או שהוצעה ונדחתה על-ידי הכנסת. המשיך הכנסת הנכנסת, בוועדה שהצעת החוק היא בחחום ענייניה ובמליאה, לדון בהצעת החוק" וכו'. המלים "בוועדה שהצעת החוק היא בחחום ענייניה ובמליאה" מופיעות בין שני פסיקים. כלומר אפשר לראות את המשפט הזה כמשפט מוסגר. הפירוש הוא שצריכים להתקיים כאן שני תנאים: הדיון יהיה בוועדה שהצעת החוק היא בחחום ענייניה ובמליאה, אם שני תנאים אלה אינם מתקיימים, כי אז לא קיימת רציפות הדיון שפירושה להמשיך מהשלב שאליו הגיעה הכנסת היוצאת.

אולם יתכן וצורך הגיונו של פרופ' ידין, דבר שלא טענתי, לפיו במקרה זה לא חל חוק הרציפות בכלל על החוק הזה. אני לא טענתי זאת. אני מוכן לקבל את ההנחה שמותר לנו להמשיך בדיון כאילו זו הצעת חוק רגילה שבאה אלינו, ואנחנו ממשיכים בדיון.

א. ידין: כולם טענו זאת.

י. ארידור: ההבדל הוא, שאז איננו מתחשבים בדיונים שהיו.

אולם, לאור הערתו של פרופ' ידין, יתכן ובאמת יש לאקונה בחוק, ואם על מקרה זה לא חל חוק הרציפות - צריך לבחון זאת. אני מציע דווקא לחסידי החוק לא לסכן את כל הדיון בכך שלא יהיה לו שום יסוד חוקי. הצעתי היא ששאלה זו תיבדק.

י. ה. קלינגהופר: אפשר לבקש את חוות-הדעת של היועץ המשפטי לממשלה.

אחייעץ בה"כ ארידור לגבי דרך הטיפול בשאלה שהוא עורך. עתה נשמע דברי פתיחה מפי המציע - חה"כ בן-פורת.

מ. בן-פורת: אני יוצא מחוץ הנחה שיש כאן חברים שזו להם הכהונה הראשונה בכנסת, ואמנם יש כמה דברים שהם לא כל-כך מובנים להם והיו רוצים לשמוע הסברים עליהם. אני ניגש לבירור הזה "בונה פידה" ולא מחוץ הנחה שמסתתרים כאן מניעים של "פיליבסטר", כפי שהיה בכנסת הקודמת.

אמנם פורמליה הובאו בזמנו שתי הצעות, על-ידי מר רוזן ועל-ידי, אבל כיום זהו חוק של הכנסת, כי הוא כבר עבר את הקריאה הראשונה. לאחר שעבר את הקריאה הטרומפית וברוב גדול של 47 קולות נגד 27 הועבר לוועדה. אני מדגיש את הנקודה הזאת כדי להדגיש את ההבדל שיש בין דיון בוועדה בחוק שמוגש כהצעת חוק ממשלתית, ואז אנחנו דנים בכל סעיף, מקבלים משלחות וכו', לבין דיון בחוק שעבר קריאה טרומפית, שהיה עליו ויכות במליאה, שאחר-כך הועבר לוועדה ובוועדה נערך דיון מפורט לצורך הבנתו לקריאה ראשונה.

אשר לשתי הנקסאות שיש בסעיף אחד, אני רוצה להביא את הקוותי כי הימצא פשרה בין תומכי החוק והוא יובא לקריאה שניה ושלישית בג' רסא אחת.

אני ממליץ לפני החברים לקרוא את הוויכוח שנערך בכנסת בבעת הקריאה הראשונה. כל הנימוקים שאפשר להעלות על הדעת בעד ונגד החוק הועלו באותו ויכוח בכנסת. הדברים נמצאים בפרוטוקול הכנסת מה-15 ביולי 1969.

אולי איטיב להסביר את הצעת החוק במספר ציטוטים מדברי שנאמרו בעת הקריאה הראשונה. "לא אגלה סוד אם אומר כי בין המחייבים והשוללים התנהלו ויכוחים ערים. נימוקי שני הצדדים נבחנו היטב. הודו סובלנות וסבלנות. מבחינה זו יצוינו לטובה שני יושבי-ראש ועצם המשכה והמליאה - חברי הכנסת צדוק ואונא. הם ניהלו את הישיבות במקסימום הבנה, תוך הילוך בין שדות מוקשים רבים. יחד עם זאת, הנך תוהה ושואל את עצמך אם אריכות הטיפול והדייונים בהצעה זו יכולה לשמש מופת למכונת החתיקתית. את התשובה לכך נשאר למר צידוק, המשחזר את ההסטוריה של הכנסת."

"מחייבי ההצעה מנו, בין היתר, את הנימוקים הבאים: ההצעה תביא לריפורמה חיובית ומרחיקה לכת במיבנה השלטון המקומי ואופן ניהולו ותשפר את יוקרתו בעיני הציבור; היא תיצור לדאשונה שכבת מנהיגות מקומית שזיקתה לציבור הרחב והמגוון תהיה חזקה ועדיפה יותר מאשר למפלגות וצוותיהן." כאשר ציטטתי קודם לכן את פסק-הדין של בית-המשפט העליון התכוונתי לזה, שהנבחר יהיה קשור יותר לציבור, לבוחר, מאשר למפלגה. אמנם יהיה לו קשר גם למפלגה, אבל תהיה לו זיקה יותר חזקה לציבור. "היא תאלץ את המפלגות להעמיד את המועמדים הטובים ביותר מקרב חבריהן, המסוגלים לרכוש את אמון הציבור; לפני הבוחר יעמדו תכונות האיש המסויים ועצמאותו. הציבור יידע בבירור מי הוא ראש הרשות המיועד, וזאת לעומת המצב כיום, לפיו לא חייב האומד בראש הרשימה לכהן גם כראש הרשות." הבאתי כדוגמה את ראשות עיריית פתח-תקווה: בראש רשימת המערך בשנת 1965 עמד מר רשיש, אך אחרי זמן קצר החפטר, על פי הסכם חחום מראש, ומסר את הראשות למר פיינברג.

הינו"רני. גולדשמידט: זה יכול לקרות גם לפי הצעה זו. הוא יכול להחפטר ואז הפרוצדורה היא רגילה.

מ. בן-פורת: אבל זה לא יהיה הסכם סמוי.

"בחירה אישית חמשון אישים שהם משכמה ומעלה. משוחררי צבא ומינהל, אשר נרתעו עד היום מלהציג את מועמדותם. הם עשויים לעשות כן אם יובטח להם חופש פעולה בניהול החא הדמוקרטי הראשוני והחשוב בחיינו הציבוריים, בהיותו בית-ספר אידיאלי לאזרחות טובה ועשיה מגוונת."

לאחר מכן ציטטתי מהסקר המוניציפלי שהוכן על-ידי המחלקה לרשויות מקומיות במשרד הפנים. לפי אותו סקר עד סוף כהונת הכנסת היא היו 112 התפטרות של ראשי רשויות מקומיות ו-41 הדחות. אינני יודע כמה נתווספו בשנתיים שעברו מאז, אבל אני מניח שיש עוד כ-10-12 הדחות, ואולי יותר.

"אשר למניעי התפטרותם של אותם 112, אם נזכור את מניעיהם נגיע למסקנה שלא מעט מהם התפטרו בטרם הדחה, ולא מעט מהם מאסו בחיים אלה, בניהול רשות מקומית, בגלל אותה שיטה שאנו נוהגים לפיה כיום. בנתניה, למשל, בתקופת כהונת אחת, נבחרו והודחו ארבעה אישים: בן עמי, שקד, צור ושוב בן עמי, ונתניה איננה ישוב עוליים, אלא עיריה גדולה וותיקה, שהרוב המכריע בה אזרחים היודעים מה עומד לפנייהם."

"בחירה אישית תמנע במרוצת הכהונה מקו וממכר קואליציוני, שבעקבותיו יבואו הסכמים על מינוי סגנים וסמיטות מצד סיעות קטנות על חשבון משלם המסים. ההצעה המונחת לפניכם מגבילה את הסגנים למינימום של אחד או למקסימום של שלושה, וגם זאת בהתאם

לתקנות שיתקין שר הפנים באישור ועדת הפנים של הכנסת.

"בחירה אישית חמנע הרכבת קואליציות על רקע ארצי, בחינת "חן לי בדימונה ואחן לך בקריית שמונה". אמנם קיים חשש שמסא ומתן כזה יתנהל גם בשיטת הבחירה האישית, אך זה יהיה לפני ההצבעה ולבוחר תהיה עדיין הזדמנות להגיב על מסא ומתן כזה. מכל מקום, במידה ויהיה מסא ומתן כזה הוא יהיה גלוי, והציבור יידע אילו הסכמים קיימים ולפי זה יקבע את עמדתו אם עליו להצביע עבור מועמד פלוני או לא.

"בחירה אישית תאפשר לשכבת מנהיגי עדות חדשה להתמודד בזכות עצמה וכשרונותיה, ללא כל אפוסטרופות. יצמחו מנהיגים עצמאיים, שינסו את מזלם בחא הדמוקרטי הראשון, אשר יכשירם בסופו של דבר להשתלב גם בבית המחוקקים הישראלי עם רקע של עשיה ולא של עסקנות בלבד. מנהיגים אלה ייבחרו על-ידי כל הציבור ולא רק בזכות חלק ממנו, כאשר בסופו של דבר הם מהווים "הכרח בל יגונה" שמפלגות שונות מקשטות בהם את הרשימות."

"אשר לשוללים, תרומתם הייתה רבה לא רק בהארכת הדיונים ובסיכון קבלת ההצעה סופית בכנסת, כי אם גם לגיבושה מבחינה חידושיה. האמת היא שהם חרמו תרומה רבה לגיבוש הצעת חוק זו, ויש הבדל גדול בין הצעת החוק שאני הבאתי לקריאה ראשונה לבין שתי הצעות החוק הפרטיות, שלי ושל פנחס רוזן. "הצעות רבות של השוללים נתקבלו בוועדה, גם אם נגדו את הצעות החוק המקוריות". זאת משום שהיה רצון של התפשרות בעת הדיונים.

מספר נימוקים שהועלו נגד הרעיון היסודי המונח בחוק זה. החשוב ביניהם הוא, שראש הרשות ייהפך לדיקטטור והמועצה תשותק". זה היה הנימוק הדומיננטי. "ההצעה המונחת לפניכם קבעה מספר עקרונות, שלא השאירו ספק בדבר האיזון שנוצר בין ראש הרשות לבין המועצה. לדוגמה: ראש הרשות רשאי, תוך 48 שעות משעה שנחקבלה החלטה במועצה, להודיע על רצונו להביא את החלטה לדיון חוזר. ההחלטה תושעה עד שהמועצה תשוב ותדון, וכשזו תחליט - הרי היא החלטה סופית." זוהי דוגמה אחת לגבי האיזון המושג בין ראש הרשות לבין המועצה.

"ראש הרשות יגיש את תקציב הרשות והמועצה רשאים להכניס בו שינויים, ובלבד שלא תגדיל את סך כל ההוצאות; ואם תרצה לעשות כן, תחייב להצביע על מקור הכנסה ששר הפנים יאשר אוהו."

"איזון נוסף הושג בקשר למלא המקום. נקבע שלראש רשות יהיה סגן-ממלא מקום, והוא יוצע על-ידי המועצה, שבירה הסמכות לאשרו."

"הוועדה שללה את הצעתי להפריד בין הבחירות לראש הרשות לבין הבחירות לכלל הרשויות, ונתקבלה הצעה המאחדת את הבחירות ביום אחד." אני חשבתי שראש הרשות ייבחר לחמש שנים, דבר שהיה מפריד בין יום בחירתו ליום הבחירות ברשויות המקומיות.

"זאת ועוד: לראשונה נקבעו הליכים ברורים לגבי ראש רשות שהורשע בעבירה פלילית או לקה בבריאותו. בשני המקרים נקבעה הצורה של הפסקת תפקידו ובית-המשפט הוסמך להכריע בהם." היום הדבר הזה איננו קבוע בחוק. נזכרת רק עבירה שיש עמה קלון, אך בלי לקבוע פרוצדורה אין מוריהים ראש הרשות מתפקידו, ולכן צריך להביא את הענין לבג"ץ.

"בלד נוסף נקבע, והוא, שלושה רבעים מתוצרי המועצה, אחרי שמיעת ראש הרשות ובאישור שר הפנים, יכולים להעביר ראש רשות מתפקידו, אם נתברר שהתנהגותו אינה הולמת את מעמדו."

דבר זה נתקבל לאחר שהיו טענות רבות, שמא נבחר ראש רשות וכעבור שנה מחברר שהיה זה מקח טעות, כלומר שנבחר אדם בלתי מתאים לתפקידו. התרופה נמצאה בכך ששלושה רבעים מחברי המועצה יכולים להצביע בעד הדחת ראש הרשות - אבל גם זה באישור שר הפנים, כדי למנוע קנוניה של המועצה כולה נגד ראש הרשות, קנוניה שאין לה הצדקה.

"הצעה נוספת של השוללים שנחקבלה מופיעה בסעיף 24, המעניק זכות למועצה לבחור מבין חבריה בראש רשות חדש לאחר שהנבחר בבחירה אישית חדל לכהן."

"סעיף 25 קובע את ההליכים שיש לנקוט במקרה שראש הרשות או ראש המועצה חדלו, לדעת השר, למלא תפקידם."

"פרט לשינויים שהזכרתי, ומלבד סעיף 8 שעוד אגע בו, נשארו כל הסמכויות הבאות בידי המועצה: בחירת הסגן; בחירת ראש רשות חדש לאחר שהנבחר חדל לכהן; בחירת ועדת הנהלה; בחירת ועדת מכרזים וכספים; בחירת ועדה חקלאית; מינוי מזכיר, גיזבר, מהנדס, מפקח, רופא וכו'; מינוי פקידים אחרים וקביעת חנאי עבודה; מתן זכיון, מונופולין או אישור חוזה; קבלת הלוואות; העברות מסעיף לסעיף; החקנת חוקי עזר; הטלת ארנונות, קביעת מועדי חלומן ושיעורן; החלטה בדבר החלת השומה; החלטה באישור השר על קנס פיגורים; אישור קביעת סיעות המועצה; הכנת קלפיות. על הסמכויות שהוענקו לרשות המקומית בחוק התיכנון והבניה נשארו למועצה הקיימת; נשארה גם הסמכות להטיל מס עסקים, להכריז על רחובות ציבוריים, להתקין תקנות לגבי מפעלי מים ולהחקשר בחוזה עם כל אדם להספקת מים."

אשר לסעיף 8. "בהתאם להחלטת ועדת הכנסת מובא סעיף זה בשתי גרסאות. גרסה א' קובעת, שאם יש שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל יותר ממחצית הקולות הכשרים הוא הנבחר. לא קיבל שום מועמד מספר קולות כאמור, תיערכנה בחירות נוספות באותו יום בשבוע שלאחר מכן. גרסה ב' קובעת שאם היו שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל את המספר הגדול ביותר של קולות הכשרים הוא הנבחר." זהו ההבדל בין שתי הגרסאות.

היו"ר י. גולדשמידט: עלינו לסיים את הישיבה. אבקשן להמשיך בישיבה הבאה.

2. חוק לתיקון פקודת זכות יוצרים (מס' 3)

היו"ר י. גולדשמידט: אני חייב להודיע לכם מהי עמדת משרד המשפטים בנוגע לחוק לתיקון פקודת זכות יוצרים. שר המשפטים מבקש שנמשיך לדון בסעיף 1, שבועדה נשמעו עליו דברי ביקורת די חריפים. לאור העובדה שמשרד המשפטים עומד להציע לוועדה הצעות תיקון. נחפש הזדמנות תוך השבועיים הקרובים לדון בחוק זה.

הישיבה נועלה בשעה 11.00.